

Lausunto ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtämisestä Keski-Suomen hyvinvointialueelle

Khall 22.11.2021 § 394
402/00.04.01/2021

Valmistelu vs. kaupunginjohtaja Anna-Liisa Juurinen, puh 040 747 7736

Keski-Suomen hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin on kokouksessaan 21.10.2021 § 54 päättänyt pyytää Keski-Suomen kunnilta kannanotot ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtämisestä hyvinvointialueelle.

Ympäristöterveydenhuolto on ympäristöperäisten terveysriskien vähentämiseen, poistamiseen ja ehkäisemiseen tähtäävää toimintaa. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä eläinlääkäripalvelut. Kunnallinen eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluiden ja ympärivuorokautisen kiireellisen eläinlääkäriavun antamisesta alueellaan pysyvästi tai väliaikaisesti oleville hyöty- ja harraste-eläimille.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävät säilyvät kuntien järjestämisvastuulla, eikä kuntien yhteistoiminnan organisointivaihtoehtoissa tapahdu muutoksia. Kuitenkin niiden valvontayksiköiden, jotka sijaitsevat sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän yhteydessä, on organisoitava tehtävät uudelleen 1.1.2023 mennessä. Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueista (410/2009) on yhä voimassa ja valvontayksiköiden on täytettävä organisointitavasta riippumatta myös tämän lain vaatimukset.

Monialaisen maakunnan parlamentaarisessa selvityksessä 12.1.2021 on yksimielisesti esitetty ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuun siirtämistä kunnilta hyvinvointialueille vuonna 2026. Asiasta ei ole poliittista päätöstä. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta säädetyn lain (616/2021) 65 §:n perusteella on mahdollista siirtää ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitaminen hyvinvointialueille jo vuoden 2022 lopusta lukien.

Tämä edellyttää, että hyvinvointialueen kunnat ovat päättäneet viimeistään 31. päivänä joulukuuta 2021 siirtää hyvinvointialueeseen kuuluvien kaikkien kuntien osalta ympäristöterveydenhuollon tehtävät hyvinvointialueen hoidettavaksi viimeistään 31. päivänä joulukuuta 2022. Alueen kuntien tulee osoittaa hyvinvointialueelle ympäristöterveydenhuollon tehtävien järjestämisen edellyttämä täysimääräinen rahoitus. Sopimus ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamisesta osana integroituja sote-palveluita on tehtävä

30. päivään kesäkuuta 2022 mennessä ja se on voimassa 31. päivään joulukuuta 2027 asti.

Keski-Suomessa ympäristöterveydenhuollon palveluita tuottavat: Jyväskylän kaupungin organisaatiossa Jyväskylän seudun ympäristöterveyden yhteistoiminta-alue (Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Toivakka, Uurainen, Äänekoski); Viitasaaren kaupungin organisaatiossa vastuukuntamallilla ympäristötoimi (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kyyjärvi, Kivijärvi, Kannonkoski); Laukaan kunnan ympäristöterveydenhuolto, joka tuottaa palvelut myös Konnevedelle sekä Keuruun kaupungin organisaatiossa toimiva Keurusselän ympäristön- ja terveydensuojelutoimisto, joka tuottaa palvelut Keski-Suomessa Keuruulle ja Jämsälle, sekä Pirkanmaan kunnista Mänttä-Vilppulaan, Kuhmoisiin ja Ruovedelle.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta säädetyn lain (616/2021) 65 §:n mukaisesta mahdollisuudesta siirtää ympäristöterveydenhuollon palvelut hyvinvointialueelle on keskusteltu Keski-Suomen kunnanjohtajakokouksessa 12.10.2021. Kuntajohtajien linjauksen mukaisesti asiasta on perusteltua kysyä Keski-Suomen kuntien kannanotot.

Väliaikainen valmistelutoimielin pyytää Keski-Suomen kunnilta 30.11.2021 mennessä kannanotot siitä, tulisiko ympäristöterveydenhuollon palvelut siirtää Keski-Suomen hyvinvointialueelle 31.12.2022 alkaen.

Vs.kaupunginjohtaja on osallistunut Keuruun kaupungin isännöimään ympäristöterveydenhuoltoa koskevaan viranomaisneuvotteluun 20.10.2021. Neuvottelukysymyksinä olivat esillä nykyisen sopimuksen päivittäminen, eläinlääkintään liittyvät resurssikysymykset sekä kuntien näkemykset ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamisesta. Valtaosa yhteistoiminta-alueen kuntien edustajista totesi, että kunnissa ollaan tyytyväisiä nykyiseen toimintamalliin. Neuvottelussa päätettiin valmistelun jatkamisesta ja toimenpiteistä eläinlääkintähuollon resurssitilanteen helpottamiseksi.

Pirkanmaalla on käynnissä valmistelu, jossa ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestettäisiin jatkossa Tampereen kaupungin toimesta nykyistä laajemmalla yhteistoiminta-alueella. Keurusselän ympäristön ja terveydensuojelutoimiston yhteistoiminta-alueen näkökulmasta ratkaisevaa tulee olemaan, haluaako joku yhteistoiminta-alueen kunnista siirtyä Tampereen yhteistoiminta-alueen järjestämien palvelujen piiriin. Mikäli niin tapahtuu, tulee tarkoituksenmukaiseksi tarkastella Keuruun yhteistoiminta-alueen laajentamista muihin kuntiin tai yhdistämistä Jyväskylän seudun yhteistoiminta-alueeseen. Näistä asioista ratkaisut tehdään myöhemmin.

Ympäristöterveydenhuollon palvelujen siirtäminen hyvinvointialueelle edellyttää hyvinvointialueen kuntien yksimielistä päätöstä. Osa keskisuomalaisista kunnista on jo päättänyt lausua, että eivät tule esittämään ympäristöterveyden palvelujen järjestämisvastuun siirtämistä hyvinvointialueelle.

Hyvinvointialueiden perustaminen on laaja kokonaisuus, jota ei tule paisuttaa vapaaehtoisin toimin. Asiaan on tarkoituksenmukaista palata, mikäli lainsäätäjä päättää ympäristöterveydenhuollon järjestämisvastuun siirtämistä kunnilta hyvinvointialueille vuonna 2026.

Edellä todetun perusteella Jämsän kaupungin ei ole syytä kiirehtiä ympäristöterveydenhuollon palvelujen siirtämistä hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle.

Toimivalta, johon päätös perustuu: Hallintosääntö 25 §,
Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Ehdotus

vs. kaupunginjohtaja Anna-Liisa Juurinen

Jämsän kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että se ei näe tarkoituksenmukaiseksi siirtää ympäristöterveydenhuollon palveluja Keski-Suomen hyvinvointialueelle 1.1.2022 alkaen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.